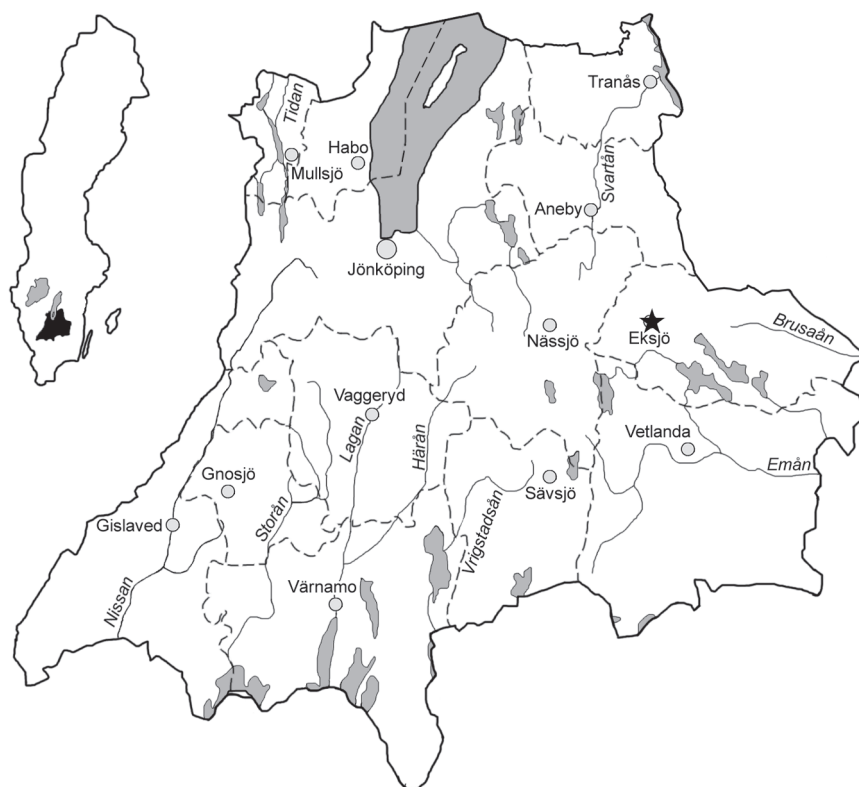

Västanå 4, Eksjö

Arkeologisk förundersökning inom fornlämning 134:1
inför nybyggnation och ledningsdragning, Västanå 4,
Eksjö socken och stad, Jönköpings län

Rapport, foto och ritningar: Ann-Marie Nordman
Grafisk design: Anna Stålhammar
Tryck: Arkitektkopia, Jönköping

Jönköpings läns museum, Box 2133, 550 02 Jönköping
Tel: 036-30 18 00
E-post: info@jkpglm.se
www.jkpglm.se

Utdrag ur tryckta och ajourhållna ekonomiska kartor är återgivna enligt tillstånd:
© Lantmäteriet. Ärende nr MS2007/04833. Primärkarta Eksjö kommun enligt avtal

ISSN: 1103-4076

© JÖNKÖPINGS LÄNS MUSEUM 2013

Rapport över utförd arkeologisk undersökning

Administrativa uppgifter

IDENTIFIERINGSUPPGIFTER

Dnr: 336/2012	Dnr enl Lst beslut: 431-1611-2012	Rapport: 2013:36
Landskap: Småland	Län: Jönköping	Kommun: Eksjö
Socken: Eksjö stad	Trakt/kvarter/fastighet: Västanå 4	
Ekonomisk karta: 63E9j	Fornl nr: 134	Stad: Eksjö
N: 6391457	E: 498035	Nivå – lägsta: 200 möh -högsta: 205 möh

UNDERSÖKNINGENS ART OCH OMFATTNING

Typ av exploatering: Nybyggnation				
Typ av undersökning: Förundersökning				
Uppdragsgivare: Landstingsfastigheter		Ansvarig institution: Jönköpings läns museum		
Fältarbetsledare: Ann-Marie Nordman		Fältarbete from 2013-01-18 tom 2013-09-02		
Antal arbetsdagar i fält: 3				
Undersökningens omfattning	Undersökt yta/m²	Schaktad yta/m²	Schakt/löpm	Volym/m³
	900		180	

UNDERSÖKNINGSOBJEKT OCH UNDERSÖKNINGSRESULTAT

Uppgifter ur RAÄ:s fornl.reg	Sammansatta lämningar: Stadslager		
Lämningar:			
Undersökningsresultat	Sammansatta lämningar:		
Anläggningar:			
Totalt antal undersökta	-gravar: 0	-boplatsskonstruktioner: 0	
Datering:			

Beskrivning av undersökningresultaten

Jönköpings läns museum har genomfört en arkeologisk förundersökning i form av schaktkontroll inom fornlämning 134:1, inför planerad utbyggnad av försörjningcentral vid Höglandssjukhuset i Eksjö.

Planområdet är beläget väster om Eksjöån och norr om Breviksvägen tillika gamla landsvägen mot Jönköping. Den medeltida staden anses ha legat ett par hundra meter söder om undersökningsområdet.

Äldsta skriftliga belägg för orten Eksjö är daterat 1328. Stadens grundläggningsår är okänt, men ett flertal handlingar rörande Eksjö stad finns från 1400-talet, varav det äldsta är från 1406. Eksjö brändes ner under det nordiska sjuårskriget 1568. Av strategiska skäl flyttades staden därefter till sitt nuvarande läge. Tidigare arkeologiska undersökningar inom det gamla stadsområdet har påvisat dels medeltida spår i form av fynd och hantverk (gjuteri) samt en stenkällare daterad till tiden före stadsflytten. Ännu äldre spår i form av härdar och stolphål från järnåldern (från 300–700-tal) har påträffats i samma område. (Haltiner Nordström 2001, Stibéus 1990, Varenius 2002)

RESULTAT

Schaktningarna påbörjades i januari 2013 närmast Eksjöån inom ytan för det planerade nybygget. Det mycket kalla vädret under vintern medförde att entreprenören använde bormaskin vid schaktning i de genomfrusna lagren.

Detta gjorde det omöjligt att indentifiera några lager. Området schaktades ner till fast berg vilket låg ytligt i delar av ytan (se foto nedan). Granskning av schaktväggar visade att humösa eller på annat sätt påverkade lager, förekom till ett djup av 0,8-1,0 meter under marknivå. Det nedersta lagret gav intryck av att utgöra ett odlingslager, men på grund av tjälen kunde detta inte verifieras.

Fortsatta schaktningar genomfördes tyvärr utan antikvarisk medverkan. Ledningsschaktet var redan färdiggrävt vid antikvariens ankomst. Granskning av schaktbotten och -väggar gav inga fynd eller konstruktioner av intresse. Här var de påverkade, humösa, lagren 0,4-0,8 meter tjocka.

ÅTGÄRDSFÖRSLAG

Inga fortsatta arkeologiska åtgärder föreslås. Läns museet har samrått med länsstyrelsen.

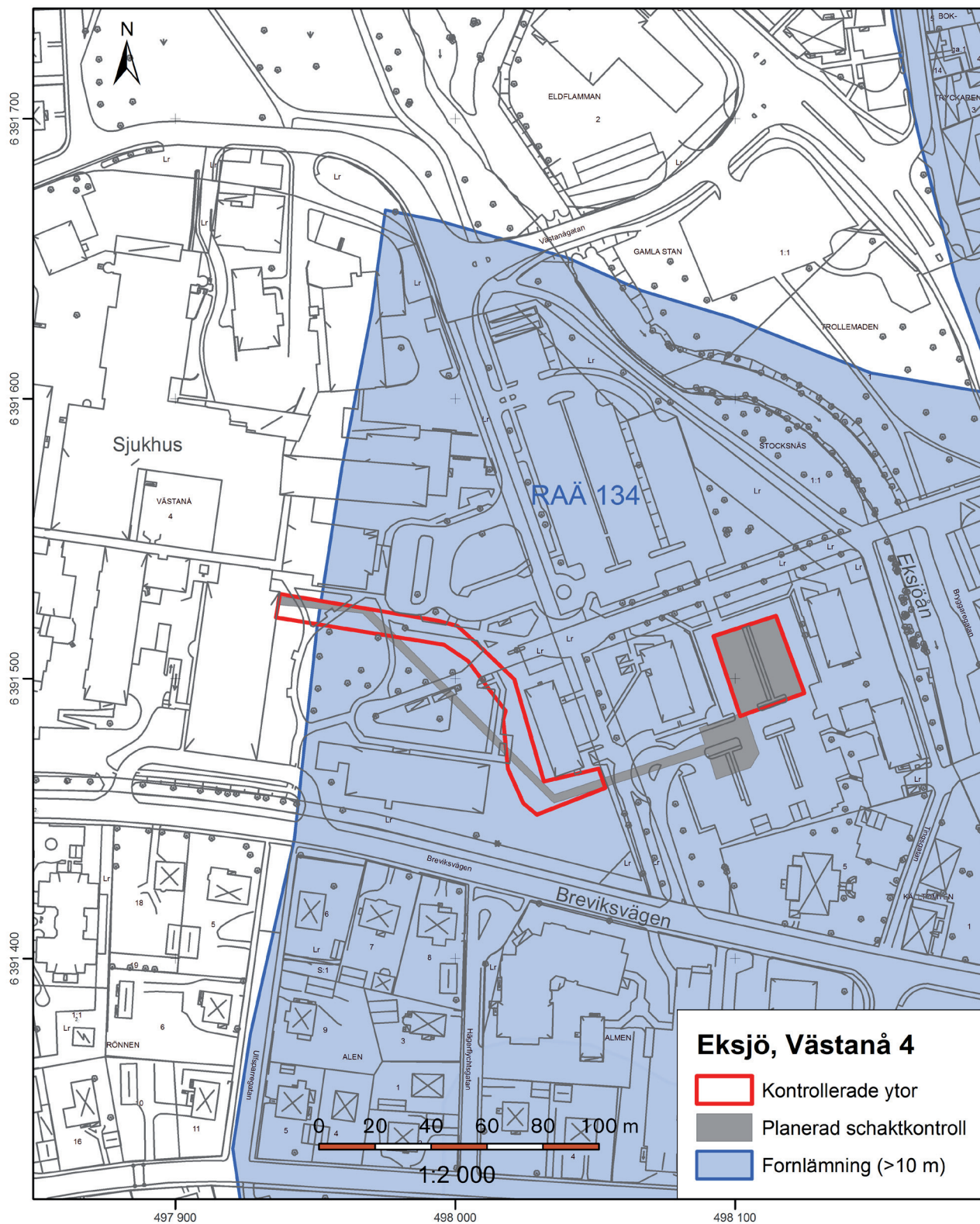
Det stora schaktet i början av februari.

REFERENSER:

Haltiner Nordström, S. 2001. Källare i Eksjö. Murad källare i kvarteret Bofinken, RAÄ 134, Eksjö stad. Arkeologisk rapport 2001:19 Jönköpings läns museum

Stibéus, M. 1990. Arkeologisk undersökning inom RAÄ 134, kvarteret Sparven, Eksjö stad. Arkeologisk rapport, 1990:13 Jönköpings läns museum.

Varenius, L. 2002. Antikvarisk schaktkontroll inom RAÄ 134, kvarteret Boken, Eksjö stad. Arkeologisk rapport, 2002:01 Jönköpings läns museum.

Utdrag ur digital översiktskarta med undersökningsområdet markerat. Skala 1:4 000.

Arkeologisk rapport 2013:36
JÖNKÖPINGS LÄNS MUSEUM